

NAROČNINA
 Celoletna \$2.—
 Polletna \$1.25
 Chicago celo leto \$2.50
 Inozemstvo \$3.00

SUBSCRIPTION
 One Year \$2.00
 Half Year \$1.25
 Chicago one Year \$2.50
 Europe \$3.00

Ključ do napredka je edinstvo

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

SI QVIS NOBISCUM QVIS CONTRA NOS

PISARNA
 849 W. 22nd St.
 Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 98.

Ključ do zmage je edinstvo

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVIČO

Sloga jači

Gesloga tlači

Naslikal
 J. J. JERICH

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO SREDA 17. NOVEMBRA 1920. ŠTEV. (NO.) 64.

Published and distributed under permit (No. 324) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Bursleson, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

Venizelosova stranka zmaguje.

Iz Aten prihajajoča poročila naznanjajo da je zmagal Venizelos in njegova stranka. Po celi Grčiji so se predzadnji teden vršile volitve naj li bivši grški kralj pride nazaj na grški prestol ali pa ostane v izgnanstvu v tujini.

Volilni boj je bil oster, zakaj tekmovala sta bivši ministrski predsednik Goumaris in pa sedajni ministrski predsednik Venizelos. Zadnji je baje z vsemi močmi proti temu, da bi se bivši kralj Konstantin povrnil na prestol. Vsled tega je volilna kampanja besnela na vso moč na obeh straneh. Vendar končno je dobil večino sedanjega ministrski predsednik in njegova stranka. Stem je grški narod javno odklonil povratek Konstantina.

Japonci nastopajo neprijazno.

Amerikanske družbe, ki imajo svoja podjetja na Japonskem, poročajo, da japonski uradniki postopajo sovražno proti Amerikancem. Otežkočajo njihov industrijski položaj in jih splošno ovirajo, kjerkoli mogoče.

V obče so Amerikanski trgovci na Japonskem mnenja, da bo japonska vlada uveljavila še celo take zakone, ki bodo izključevali vsako amerikansko industrijsko gibanje na Japonskem.

Pravijo, da to so posledice nove kalifornijske državne odredbe, ter da Japonci že kažejo očitno svoje roge proti Amerikancem.

WILSON SE MORA ČUVATI.

Dasiravno se je zdravje predsednika Wilsona izdatno izboljšalo so njegovi privatni zdravniki vseeno sklenili, da se naj predsednik zdrži vsakega težavnega in mučnega političnega delovanja. Jesensko vreme je tu; bolezen bi se znala vrniti in bi gotovo rodila najhujše posledice.

WRANGEL IN BOLJŠEVIKI.

Poročila, ki prihajajo iz raznih delov Evrope, je le težko razumeti pravilno. Enkrat povejo svetu, da Wrangel zmaguje, drugič, da beži in da je popolnoma uničen.

Zadnja poročila iz Carigrada naznanjajo, da je amerikanski admiral Bristol poslal v črnomorsko vodovje križarko St. Louis ter nekaj torpednih čolnov. Glavni namen tega brodovja je, da zabrani stik ruskih boljševiskih čet s turskimi boljševiskimi četami, ki se baje potikajo v bližini črnomorske obale.

REPUBLIKANSKA VEČINA.

Republikanska stranka je dobila popolno kontrolo vsega vladnega stroja v svojo oblast. V vseh zborih ima večino. Tako ima sedaj tudi celo odgovornost za vse politične krole ki bi se morda ustrelili.

REŠKI NOREC ZOPET ROGOVILL.

Poročila iz Milana poročajo, da čete reškega norca D'Annunzija nadalje osvajajo jugoslovansko ozemlje. Pravijo, da je zasedel otoka Krk in Arbe. Zavzel je baje tudi Luban in Sušak.

Ti čini reškega norca so, kakor pravijo poročila, povzročili velike senzacije v italijanskih vladnih krogih, ker je bila pogodba med Italijo in Jugoslavijo že formalno podpisana v Rapolti na Italijanskem.

Tržaška poročila tudi poročajo, da je D'Annunzijevo brodovje zapustilo reško luko. Kam je namenjeno nihče ne ve, vendar pa kot sodijo vsestranski opazovalci, se je to brodovje najbrž podalo na nove rokovnjaške pohode ob dalmatinskem obrežju.

Na ta poročila ne rečemo nič drugega nego to: Ne verjamemo, da v Jugoslaviji sploh eksistira kaka vlada. Če pa obstoja, kak je torej njen značaj? Ali je morda jugoslovanska vlada podpisala tudi tako pogodbo, da bo smel reški norec neovirano moriti in ogrožati mirno jugoslovansko prebivalstvo? Da bo ta norec, kadar se mu bodo vsled zimskih vetrov zaobrnilo možgani v glavi, smel s svojimi banditi na jugoslovansko ozemlje in ga pustošiti? Jugoslavanska vlada, kje si, kje si!!

Vlada, več li kaj je tvoja dolžnost?

NAPADI NA ANGLEŠKO ZASTAVO.

V New Yorku so se začeli ponavljati napadi na angleško zastavo. Na več krajih, kjer so visele med drugimi zastavami tudi angleške zastave, so množice razdraženih Ircev potegnile zastave z drogov in jih javno zažgale.

To je gotovo, da v Ameriki rapidno narašča mržnja proti Angliji. Vodje te mržnje bodo seveda Irci. Tudi Jugoslavlani se ne bomo mogli ogrevati za njo, saj nas je ravno Anglija prodala, enako noben drug pošten narod ne bode več z njo.

Sovrašтво do kakega naroda je pa samo seme bodoče vojske. Da bo pa to sovrašтво naraščalo, za to bo pa že Nemčija skrbela. Res misli zaslepljena Anglija, da bo Nemce potolažila s tem, da bo z njimi stopila v zvezo. Je pregloboka rana, katero je vsekala sedanja vojska v srce vsakega Nemca.

NAROČNIKOM MOHORJEVIH KNJIG.

Naznanjamo, da prejmemo v nekaj dneh iz stare domovine "Mohorjeve knjige." — Vsi, ki si žele Mohorjevih knjig, naj iste takoj naroče pri našem upravništvu.

Cena \$2.20

NAJNOVEJŠE VESTI.

Pogodba med Jugoslavijo in Češko-slovaško republiko.

Jugoslovansko poslanstvo v Washingtonu poroča:

Beograd, 11. nov. — Danes je bilo objavljeno besedilo vojaške konvencije med kraljevino Jugoslavijo in čehoslovaško republiko.

Trvi člen pogodbe: Oba pogodbenika morata priti drug drugemu na pomoč v slučaju neprovociranega napada od strani Mažarske.

Drugi člen: Pristojni oblasti v obeh pogodbenih državah naj storita potrebne korake v izvršitev te konvencije.

Tretji člen: Ne eden ne drugi pogodbenik ne sme sklepati kake zveze s tretjo državo, ne da bi s pogodbenika o tem ovbesticil.

Četrti člen: Pogodba velja za dve leti; po prteku te dobe se mora odpovedati, ostane pa v veljavi za nadaljnih šest mesecev od dneva odpovedi.

Peti člen: Pogodba naj se predloži svetu lige narodov.

Šesti člen: Pogodba mora biti ratificirana in ratifikacija izmenjana v Beogradu kakor hitro mogoče.

Pogodba je podpisana od ministrov za zunanjje zadeve, od Beneša za Čehoslovaško, od Ninčiča za Jugoslavijo.

ZBOROVANJE LIGE NARODOV SE JE PRICELO.

Geneva, 15. novembra. — Tu so se danes zbrali zastopniki vseh narodov, ki spadajo k Ligi narodov. Po mestu so razobešene zastave vseh evropskih narodov, občinstvo pa je prepojeno z velikim navdušenjem, ker so v njihovem mestu reprezentati celega sveta.

Parnik se potopil na Superior jezeru

Sault Ste. Marie, 14. novembra. Na Superior jezeru, v bližini kraja, ki ga imenujejo "Whitefish point", je danes izginil parnik Francis J. Widler. Katastrofo so zakrivil velikianski viharji, ki so besneli ta dan več ur po Superior jezeru. Na krovu je bilo 33 oseb. Parnik je bil last H. J. Backer and Company iz Cleveland, Ohio. Po jezeru je prevažal jeklo ter je bil pod poveljstvom kapitana Arthurja Forbesa.

IZŠEL JE!

"Koledar Ave Maria za leto 1921.: te dni smo ga začeli razpošiljati. Dobili ga bodo najprej zastopniki, katere lepo prosimo, da ga takoj razdele med one, ki so si ga pri njih naročili.

Cena 50c.

KAKO JE BILO V RUSKEM VJETNIŠTVU.

Piše za "Edinost" bivši jetnik, slovenski vojak.

V rusko vjetništvo sem prišel takoj v začetku vojne, v prvih dneh septembra 1914 leta.

Življenje jetnikov v Rusiji je bilo popolnoma drugačno, nego v drugih državah. Komur je bila sreča mila, živel je tako dobro, kakor ni živel nikdar v svojem življenju. Kdor pa ni imel sreče, kdor je imel smolo, živel je tako slabo, da se ne da popisati. Stotisoči vjetnikov so umrli v Rusiji od raznih kužnih bolezni. Nekateri tabori so znani po celem svetu radi ogromnega števila žrtev, ki so poginile od vsega hudega, tako na primer Totski lager pri Samori o katerem so napisane cele knjige. Slovani so živeli v začetku popolnoma svobodno in godilo se jim ni posebno slabo, — razume se kot vjetnikom.

Ko je prišla revolucija, so tudi vjetniki postali svobodni. Toda ta svoboda ni bila dobra za vsakega. Kdor si je mogel najti dela, je še na en ali na drug način živel. Reveži so pa bili oni, ki so bili bolehnii ali pa invalidi. Oni so popadali in umirali, ker ni bilo nobene pomoči za njih od nobene strani. Posebno so pretrpeli mnogo radi slabe hrane in pa velikega mraza.

Že 1914 je precej vjetikov podalo prošnjo ruskim vojnim oblastem, da bi se jim dovolilo potovanje v Srbijo, da bi se borili v vrstah srbske vojske za svobodo svojega naroda. Po katastrofi 1915. leta se je res začela večja akcija in 1916 se je ustanovila na jugu Rusije I. dobrovoljska divizija, ki se je pozneje spremenila v dobrovoljski korpus. Divizija se je borila proti Nemcem in Bolgarom v Dobrudži v jeseni 1916. leta, kar je pokazalo, da so vsi Jugoslavlani enako navdušeni za osvoboditev svojega naroda. Mnogo naših ljudi je tam padlo za sveto stvar.

Ko se je začela revolucija v Rusiji je srbska višja komanda odredila, da se naše vojske pošlje na solunsko fronto. Komanda te divizije je bila v srbskih rokah. Vojskovodje so bili namreč Srbi, nižji častniki pa izmed avstrijskih Jugoslovancev. En del je odpotoval preko Arhangelska, drugi del pa preko Vladivostoka. Na jugoslovanski fronti so bili prideljeni takozvani jugoslovanski diviziji, katera je igrala precejšnjo vlogo v veliki ofenzivi 1918 leta, ki je imela posledico razpad avstrijskega imperija.

Ob priliki češkega prevrata v Sibiriji se je začela nova akcija — zbiranje našega elementa v Sibiriji radi organizacije v nacionalne vojne oddelke. Iz tega je nastal "Polk SHS majorja Blagotiča" v Čebuljisku in "I. jugoslovanski polk Matije Gubca" v Tomsku. Prvi je bil sestavljen iz bivših dobrovoljcev iz korpusa "SHS," drugi pa iz vojnih vjetnikov, ki so se priglasili ob priliki češkega prevrata in kasneje. Osnovatelji jugoslovanskega polka so istotako bivši dobrovoljci korpusa "SHS." Oni vjetniki, ki niso hoteli vstopiti v vojsko, ostali so v vjetništvu (Jugoslovanski lager, v Tomsku, kjer so ostali do prihoda boljševiskov. Dalje prihodnjič.

Spomnite se svojih domačih!

Božični čas je tisti čas, ko se vsakdo spomni na svoj rojstni kraj, na svoje sorodnike. Zato bo prav, da se jih spomnimo tudi letošnji Božič, jim pošljemo kaj za praznike in jim olajšamo njih bedo.

V takih slučajih pa si zapomnite, da Vam nihče ne bo poslal denarja v stari kraj ceneje, kakor mi, Mi Van računamo cene istega dne, ko prejmemo Vaš denar.

Sedanje cene za pošiljanje denarja v Jugoslavijo in zasedeno ozemlje so:

300 kron\$ 2.50	50 lir\$ 2.20
400 " 3.30	100 " 4.20
500 " 4.10	200 " 8.54
600 " 5.13	300 " 12.20
700 " 5.96	400 " 14.58
800 " 6.84	500 " 19.60
900 " 7.52	600 " 25.57
1-000 " 7.90	700 " 29.34
5-000 " 39.00	800 " 33.68
10-000 " 77.00	900 " 38.18
		1-000 " 39.00

Vsa pisma naslavljajte na: ..

EDINOST

1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV: Slovenian Franciscan Press.
1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Slovenian Franciscan Fathers 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kdo je kriv?

Toraj naš Jadran je zapravljen. Dobila ga je Italija. Oskubili so nas kakor da bi bili mi največji sovražniki zaveznikov. Na eni strani so nas smatrali svoje zaveznike, na drugi pa so z nami naredili, kakor niso z nobenim drugim narodom, razun Nemčijo.

Vendar, kdo je kriv te velikanske izgube?

"Prosveta" je na naše tozadevno vprašanje glede plebiscita odgovorila in sicer tako, da se vidi, da nima čiste vesti.

Res, da je velikanska krivda na strani naših zastopnikov ter da jih bo gotovo narod tiral na odgovor, da se zagovarjajo, kdo jim je dal pravico barantati z ozemljem, katerega niso bili gospodarji.

Toda danes, ko se vsako slovensko srce krči boli in ko se vsaka slovenska pest stiska, kajti stotisoči naših bratov padajo vjeti in prodani v najstrasnejšo sužnost grdega Italijana, ki je grši kot Turek, da, danes pa dvigamo glas in kličemo Republikanskemu Združenju in vsem rdečim voditeljem naroda, ki so nabrali tisoče slovenskih žuljev pod pretvezo, da bo ta denar šel v osvojenje Primorja: **zahtevamo, da nam date od tega denarja račun!**

Ko ste nabrali ta sklad, ste obetali narodu, kako mu boste gotovo rešili Trst in celo Primorje. Vsi, ki so vam verjeli in ki so kolektali za Vas ta sklad, so v vašem imenu obetali tako gotovo zmago naroda glede Primorja, da so nekateri žrtvovali svoje zadnje krvave žulje, da so vam jih dali.

Danes je Primorje izgubljeno. Zato zahtevamo od Vas odgovora!

Milijonski sklad je vami denar. Ta denar vam je dal narod za SE, da ga porabite ZANJ, zato imate popolno pravico, da vas vpraša, kje je ta denar? Dajte slovenski javnosti poročilo, kaj in koliko ste storili, da bi rešili naše Primorje. Vam je narod z denarjem zaupal tudi rešitev tega vprašanja, kajti niti najbolj goreč in zaslepljen Vaš pristaš vam ni dal tega denarja v zasebne namene. Zato, Kristan doma, in Vi njegovi tovariši tukaj v Ameriki, pozivljamo Vas, da pojasnite, koliko slovenske zemlje ste rešili s 50 tisoč narodnega denarja, povejte ali ste vsaj eno ped slovenske zemlje rešili? Ste morda rešili vsaj eno slovensko kraško vas italijanske sužnosti? Za 50 tisoč dolarjev, to je pet milijonov kron, se gotovo vsaj nekaj da kupiti.

Ako pa niste prav ničesar dosegli, dobro, hočemo pa vsaj vedeti, katere korake ste storili, da bi bili izpolnili, kar ste narodu obetali in za kar ste dobili denar! Povejte, ste li poslali kakega svojega zastopnika, da se potegoval za naše pravice; povejte, ste vsaj skušali olajšati bedo teh naših jetnikov pod polentarsko peto? Ste storili vsaj vsaj kaj, kar bo pomagalo ohraniti narodno slovensko dušo, da ne obupa, da se vzdrži na površju?

Dalje, gospodje, odgovorite! Pojasnite! Narod mora odločno to vedeti!

Brali smo v vašem listu, da so "imperijalisti napravili naše Primorje". Morda so ga. In ako so ga, bo že narod doma ž njimi krepko obračunal! Toda, kakor pri koroškem plebiscitu jugoslovansko vlado, tako vprašujemo tukaj pri primorskem vprašanju Vas: **če so ga "imperijalisti prodali", kje pa ste bili Vi tedaj?** Zakaj niste vsaj na straži stali, da bi ga "imperijalisti" ne mogli mirno prodati? Vsaj to najmanjšo dolžnost svojo bi bili morali izvršiti, ko ste vendar rekli, da pobirate za to, da boste Trst in Primorje rešili! Pred dobrimi dvema leti ste stopili pred ameriške Slovence in ste nas prosili mandata za rešitev tega vprašanja. Narod se je dal preslepiti, dasi smo ga tako resno svarili! Narod vam je dl mandat in denar. Toda Primorje je pa šlo, torej — dajte odgovor od svojega hiševanja!

Mi smo že takrat svarili narod in mu govorili, naj vam ne zaupa, ker taki možje še niso prav ničesar storili za narod razun, da so sami obogateli pri delu za narod. Niso nas hoteli poslušati. Še celo naši somišljeniki so se dali premotiti.

Zato vam cel ameriški narod kliče: **Kje je denar? Primorje je zapravljeno, kje je denar? Za kaj se je denar porabil?**

Tudi se nikar ne izgovarjajte, da mi nimamo pravice Vas vprašati! Imamo jo! Kakor smo pravkar rekli, vprašujemo Vas v imenu tistih naših somišljenikov, ki so vam zaupali.

Dokler ne daste javnosti natančnega poročila, kaj in koliko ste storili, koliko denarja potrošili za rešitev Primorja, trdimo in bomo trdili, da ste Vi sokrivce naše nesreče! Ko bi bila Slov. Narodna Zveza dobila ta mandat, ko bi ti možje dobili ta denar v roke, ko bi narod ne bil verjel vam, temveč možem, kakor so dosegli enkrat narodno svobodo, tako bi jo dosegli tudi sedaj, kajti tam se je delalo nesebično, tam so delali možje, ki so imeli srce za narod. Toda dosegli ste, da ste narod odvrgli od teh mož, ga pridobili zase, zato pa ima ves ta narod danes pravico in dolžnost vam odločno klicati: **Račun hočemo imeti! Poročilo hočemo slišati!** Vedeti hočemo, koliko narodne svobode se je kupilo za ta dragi denar, in ako se ni nič kupilo, zakaj se ni kupilo?

Da: "Vina gori, če ne pa denar nazaj!" Ne! Ne boste več zbirali velikih zbirk, pod raznimi pretvezami, ne da bi dajali za te zbirke računa! Vsaka javna zbirka je last narod, se javno pobira in zato se mora dati tudi račun od nje. To je po državnih postavah!

Somišljeniki nabiralcev milijonskega sklada, ojunajte se, kakor so se doma, in zahtevajte račune, kakor jih zahtevamo mi! Vi ste za Primorje toliko plačali, danes pa pridejo k vam z neumno frazo "imperijalisti so ga zapravili". Ravno zato pa, ker imperijalistom v Evropi niste zaupali in ste se bali, da Vas bodo zanj ogoljufali, ste dali tem možem te težke misleče, ali ne? Ste jim dali zato, da bodo prišli sedaj s hinavskim jokom in oslinjenih očeh, in vam povedo, da je Primorje šlo, da so ga "imperijalisti napravili"? Kje ste bili pa vi, plačani čuvaji? Zakaj pa niste čuvali? Zakaj pa niste stali na straži? Zakaj pa niste v pravem času začeli kričati na pomoč? Zakaj se pa zadnje čase ni ničesar storilo?

Dajte račun! Račune hočemo! Poročila hočemo!

Kako je bilo doma?

Glede razmer doma naj povem, da je vedno večja revščina na eni strani, tako kakor je na drugi strani vedno večje bogastvo. Kdor bogati, bogati hitro in kdor uboži, uboži hitro.

Sicer si ne smemo misliti, da je splošno hudo. Ne! Nekaterim se še nikdar ni godilo tako dobro, kakor se jim sedaj. Nasprotno pa na Slovenskem še nikdar ni bila tolika revščina, kakor je sedaj.

Posebno so pa reveži oni, ki nimajo nikakega posestva, ki morajo živeti od zaslužkov. Ti so pa toliki reveži, da kličem vsem ameriškim rojakom: **Ako imate doma sorodnike, ki nimajo svojega premoženja: Usmilite se jih! Pomagajte jim, kajti v resnici so vredni usmiljenja.**

Ki imajo svoje v Ameriki. Ti

Veliki reveži so tudi stari ljudje, stariši ki ne morejo več delati, ali lostnih prizorov, da sem imel velikrat solze v očeh. Tudi glede teh starišev prosim vse sinove in hčere v Ameriki: pomagajte jim! Spominjajte se jih. Pošiljajte jim podporo redno vsaki mesec! Veliki greh proti četrti božji zapovedi storite vsi, ki v tem času ne podpirate redno svojih starih starišev doma. Pozivljamo vse slovensko ameriško časopisje, naj povzdigne svoj glas v korist tem revežem! Naj povzdigne svareči glas do vseh sinov in hčera, da naj se spominjajo svojih starišev doma, ker drugače bode njih Bog kaznoval s tem, da se jim bo na stara leta godilo enako!

Ko bi vedeli te žalostne prizore, katere sem videl jaz, ko so prihajale stare mamice in stari očete k meni in me povpraševali, če sem jim kaj prinesel. "Sina imam tam in tam, ali mi je kaj poslal?" In ako sem moral reči: "Meni ni ničesar dal," o da bi videli te grenke solze! In t ubogi starčki in starice so bili sestradani, da bi se kamenu smilili. Prepričan sem, da bi se smilili tudi sinom in hčeram tukaj v Ameriki, ko bi jih videli v onem pomanjkanju in bedi, v kateri so v resnici. Marsikak sin, marsikaka hči bi se zjokala nad svojo materjo ali očetom, ko bi jih videla, kakor sem jih jaz. Tako so pa daleč. Mi imamo vsega dosti. Nam se godi dobro. Mi imamo polne mize mesa, kaj čuda, da pozabljam, da ga pa doma nimajo.

To je kratko poročilo iz domovine.

Seveda je to samo kratko poročilo, kajti vsega itak ne morem povedati in popisati, kar sem videl. Le nekatere glavne stvari sem omenil, ki so se mi zdele važne, da sem jih sporočil.

Rečem še enkrat samo toliko: Čast listom "Edinost" in "Ave Maria", kakor njihovu uredniku. Vašemu gospodu župniku, da se je zavzel med nami ameriški Slovenci edini za to prekoristno stvar! Čast mu in naj ve, da mu je narod doma hvaležen. Veliko delo je naredil!

Obžalujem pa silno, da se niso enako zavzeli za to stvar tudi drugi katoliški listi. Reveže bomo imeli vedno med seboj. Toda narod sedaj potrebuje tudi moralne moči. Narod je sedaj v nevarnosti. Posebno nji lovi oltarji, njegov križ je v nevarnosti. Sedaj treba delati, sedaj treba, da smo veliki v svojem srcu in v svoji duši! Le velike duše in velika srca bodo naredila tudi naš cel narod velik.

Pozivljamo pa še enkrat vse ameriške Slovence, naj gredo krepko na delo za pomoč Orlovski organizaciji finančno.

Pozivljamo tudi naše slovenske gg. duhovnike, naj skušajo po svojih župnijah ustanoviti podružnice Orla, da bodo tako naši slovenski fantji ki prihajajo k nam v Ameriko, mogli ostati zvesti onim svetim in vzvišenim idealom, za katere so jih navdušili doma. Začnimo tekmovali, katera naselbina bode prva in katera bode imela največjega Orla.

Ne pozabite pa — rečem še enkrat, svojih dragih v domovini, zlasti svojih starišev in pomagajte jim in Bog bode Vas blagoslovil.

Bog živi slovenske Orle!

IŽ SLOVENSkih NASELBIN.

NEW YORK, N. Y.

Pri nas se je začelo res prav živilno življenje. Z nenavadnim navdušenjem so se jeli naši mladeni čisti gibati. Če bo šlo z istim navdušenjem naprej, kar upamo, se pri našem društvu obeta prav pomladno življenje. Komaj je preteklo par dni, kar so dali uloge ene igre iz rok, že so začeli nestrpnopopraševati in dregati! Ali ne bo nič več? Ali bomo zopet zaspali in spali kakor sploh? Kar hitro smo jim moral porazdeliti uloge za novo igro. "Vi sokošolec" ali "Brezplačna večerja" ji je naslov. Ker je šaljive vsebine, kar človeku v tem puštem času tako dobro de in ker jo priredi na novo ustanovljeni kegljaški klub v prid vseh na odru delujočih društev, pričakujemo obilne vdeležbe. Igra se bo vprizorila 21. nov.

Collinwood, O. — Cenjeno uredništvo! Zadnjič je nekdo priporočal v "Edinosti", naj bi vsak naročnik pridobil vsaj še enega naročnika do konca tega leta. Dotični, ki je to priporočal, se je spomnil zares nekaj lepega in nam vsem koristnega. Sicer pa se nam katoličanom kaj takega tudi spodobi, saj je v prid nam in naši mladini. Želim torej mnogo novih naročnikov našemu vrlemu in poštenemu listu. Pošiljam vam naročnino za dva nova naročnika ter prilagam \$1.00 kot dar za "Ave Marijo". Naj se vam ob tej priliki srčno zahvalim tudi za Vaš list "Ave Maria".

M. Šepič.

Teško mi je najti primernih besed, da bi izrazil svoje občutke, ko sem prebral to Vaše pisemce. Tako

more govoriti le popolnoma nepokvarjeno, pravo slovensko srce. Zelo nas bo veselilo, če se še kaj oglasite.

Ameriške Slovence, posnemajte svojo rojakinjo, prispevajte, da berejo naši rojaki liste, ki jih v njihovem verskem prepričanju utrujujejo! To je najlepše misijonsko delo in je lahko v ponos vsaki slovenski ženi in vsaki slovenski mladenki.

Urednik.

Sheboygan, Wis. — Cerkev sv. Cirila in Metoda bo priredila v nedeljo, dne 21. t. m., in na zahvalni dan 25. t. m. bazar, da pokrije svoje stroške.

Smrtno se je ponesrečil rojak Lovrenc Menhart. Dne 29. oktobra popoldne ga je udarila dvigača za nalaganje premoga na parnik. Pogreb je bil 3. t. m. Pokojni zapuščala soprogo in tri nedorasle otročiče.

Ponesrečil se je Mr. Jakob Prestor, naš rojak, zastopnik listov "Edinosti" in "Ave Maria", ko je popravil neki porč. Zgubil je ravnotežje, padel na tla ter si zlomil levo roko na dveh mestih. Želimo mu, da bi se mu roka kmalu pozdravila.

V Sheboygan, Wis., je dospelo iz stare domovine več deklet in moshkih. Med njimi je prišla tudi hči Mr. Josipa Zupančič in sicer po posredovanju tvrdeke Leo Zakrajšek. Dobro došli!

Slovenec iznašel avtomobil, ki gre po vodi. Kako čudno se suče svet dandanes! Vsak dan nam prinese kako novo iznajdbo. Občudujemo zrakoplove, ki letajo po zraku, še veliko bolj čudno pa je, da je neki Slovenec iznašel avtomobil, ki gre po vodi. Pred dobrim tednom je Mr. Matija Eršte, poiskusi s svojim avtomobilom vožnjo po vodi. Poizkus se ni posrečil. Ko je prišel z avtomobilom nekoliko od brega, je za-

čel klicati na pomoč in so morali potegniti ga iz vode. Ne ve se pa, ali je bila nesreča, da je zašel v vodo, ali je hotel samo napraviti poizkus, če vozi njegov avtomobil tudi po vodi. Bržkone bo prvo.

Poročevalec.

Forest City, Pa. — Tetka zima se je že oglasila pri nas. 29. oktobra je precej snežilo in zdaj že vemo, da bo letošnjo zimo sneg zopet bel. Seveda, bolj kakor sneg, Vas bodo zanimala razmere v naši naselbini, zato naj še o teh malo povem!

Naši Slovenci so zelo navdušeni za cerkev. Prenovili smo župnišče in cerkev in, kar je največ vredno, dobili smo tri nove zvonove. Radi teh je bilo veliko prerekanja, toda naši značajni možje se niso dali omajati in so zvonove kupili. Najbolj so se trudili zanje naš prečastiti g. župnik, ki si noč in dan prizade vajo, kako bi povzdignili župnijo v verskem in gmotnem oziru. Zvonovi stanejo \$2,400 in so že plačani iz samih darov. — O naših socialnih razmerah ne bom pisala. Kapitalisti že skrbijo za to, da si delavec ne bi preveč opomogel.

Najlepši pozdrav vsem naročnikom in prijateljem "Edinosti"!
I. K.

La Salle, Ill. — Cenjeno uredništvo! Pošiljam vam \$100 za duhovnika Ksaverja Meško, ker je bil od nemških roparjev napaden in želim, da bi mu njegovi sobratje, to je slovenski duhovniki v Ameriki vsak po svoji moči darovali da si bo lažje drugo obleko kupil; njegova je bila namreč vsa prepojena od njegove slovenske krvi. — Z Bogom!

Chicago, Ill. — Cenjeni urednik! Vaš članek "Kdo je kriv" v zadnji številki "Edinosti" je gotovo vsak zaveden Jugoslovnan odobral.

Komu ni srce poskakovalo od veselja ko je bil slovenski narod rešen od avstrijskega suženjstva! Marsikaterega izmed nas je vlekle nazaj v mile slovenske kraje, v "odrešeno" domovino. A do danes se je to navdušenje že pri mnogih poleglo, ker smo sprevideli, da bi gospodje pri vladi v tem času lahko mnogo več torili v olajšavo trepečemu ljudstvu.

Gotovo je bila večina izmed ameriških Slovencev trdno prepričana, da bo glasovanje na Koroškem izpadlo za Jugoslavijo ugodno, vendar, kdor je zasledoval poročila ljubljanskih časnikov zadnjih par tednov, se temu ne bo čudil, ker je spoznal, kako malomarno se je jugoslovanska vlada pripravljala na ta usodepolni dan rešitve nad 30,000 Slovencev iz stoletnega nemškega suženjstva.

Ali ne krvavi človeku srce, če pomisli na verno koroško ljudstvo in krasne planinske kraje, ki so za Jugoslavijo izgubljeni!

Ali ni vlada videla, kako so naši največji sovražniki, italijanski častniki, po svoje rogovilili in gospodarili na Koroškem v prid Avstrije? Ali zares nima naša vlada toliko moči, da bi tako početje ustavila? Ali ni bila njena sveta dolžnost, zahtevati od zavezniške komisije, da bi nastavila tudi naše može, ki naj bi skrbeli za to, da bi se pri volitvah ne mogle vršiti take goljufije? Ali bo jugoslovanska vlada zares tudi tako vnebovpijočo krivico trpetja? Ali je mogoče, da bi bilo samo 45 odstotkov glasov na Koroškem oddanih v prid Jugoslavije? In če je res tako, ali ne da to misliti — zakaj? Kje je vzrok? Kje je ostali slovenski narod tužnega Kortana?

Naš stari slovenski greh "nesloga", ki nam je prinesel toliko gorja, tepe tudi sedaj naš narod v starem kraju; namesto, da bi se gg. slovenski ministri združili v skupno moč Slovenije in cele države, pa se v tako kritičnem času pripravijo in si nasprotujejo v škodo celemu narodu. "Mariborska Straža" prinaša poročilo, da se naši slovenski fantje bridko pritožujejo nad slabo oskrbo pri vojaki v Srbiji ter nad surovim obnašanjem od strani srbskih častnikov. Ali niso naši ubogi slovenski fantje — marsikdo izmed nas je to sam izkusil — dovolj žaljenja pre-

stali od surovih nemških oficirjev v prejšnji avstrijski armadi? Da bi se pa isto na naši mladini sedaj nadaljevalo po našem "osvobojevanju" od lastnih krvnih bratov, je pa vendar preveč zahtevano.

Zakaj vlada ne nastopi bolj strogo nasproti drznim Nemcem, oziroma nemčurjem, ki streljajo in ubijajo Slovence, moža in družinskega očeta, zato, ker se je drznil peti v družbi svojih prijateljev slovensko pesem o "osvobojevanju" Maribora. Kaj bi se zgodilo s Slovenci, ako bi kateri upal storiti kaj takega nasproti Nemcem v Avstriji?

Koliko gorja so nekateri slovenski gospodje pretrpeli od strani nemške druhali v Avstriji in to po nedolžnem, a kaj je storila naša v'ada? Ali niso to razmere, da se človeku krči srce žalosti nad usodo ubogega slovenskega ljudstva?

Ko prebiram ta poročila, se mi nehote vrva misel: ali ni naše ubogo ljudstvo po tem takim prišlo iz dežja pod kap?! Ali ni bilo dovolj, da smo leta in leta ječali pod krivično avstrijsko vlado, ali ni torej dolžnost naših slovenskih voditeljev, da se potegnejo na vso moč za to, da bodo Slovenci v Jugoslaviji tudi zares svobodni narod.

Kakor smo bili bridko razočarani vsled izida glasovanja na Koroskem, tako se ne smemo čuditi, če bo razočaranje o jadranskem vprašanju še večje, ker, ako bodo gospodje okrog vlade tako brezbrizno popustljivi, tudi ne moremo kaj boljšega pričakovati.

Kaj bodo prinesle prihodnje državne volitve, je še negotova stvar, toliko pa lahko rečemo, ako slovenska Kmečka Zveza (dopisnik misli tu gotovo SLS. Op. ur.) ne zmaga ubogi slovenski narod v starem kraju, suženj si bil in suženj boš ostal, dokler se ne boš zedinil in z združenimi močmi deloval za svojo popolno svobodo!

Jugoslovan.

Chicago, Ill.—Da ženske kaj rade stresamo svojo jezo, posebno nad moškimi, o tem nihče več ne dvomi, toda prihodnjo soboto in nedeljo večer bo vsa jeza naperjena le na petelina.

Društvo sv. Neže reda kat. borštnaric vprizori namreč v soboto 20. in v nedeljo 21. novembra, vsakokrat točno ob pol osmi uri zvečer v slov. cerkveni dvorani, So. Lincoln St., 22nd Place, dve krásni igri in sicer veseloigro v dveh dejanjih:—"Jeza nad petelinom in kes" ter burko enodejanko: "Stara mesto mla-

de".

Že igri saminasebi ste zelo zanimivi in polni zdravega humorja; omeniti je samo to, da so vse vloge v mojsterskih rokah in da bo vsak igralec in vsaka igralka kos svoji nalogi. Smejati se boš moral, če si še tako otožen. Pri tej prireditvi bo sodeloval tudi ženski zbor "Jugoslavija" pod vodstvom g. M. Ernst-a, profesorja petja in glasbe.

Apeliramo posebno na vas, v Chicago živeče Slovenke, da bi se nekoliko več zanimale za to organizacijo, kajti red katoliških borštnaric je ena najmočnejših in najbolj uglednih katoliških organizacij. Pripada mu večina ženstva vseh narodnosti, tako, da ima zasigurano bodočnost; tudi assesment je primeroma majhen.

Društvo sv. Neže reda kat. borštnaric ima vsako prvo nedeljo v mesecu svoje redne seje v cerkveni dvorani. Uraduje se vse v slovenskem jeziku.

Še enkrat prosimo cenjeno občinstvo, naj se blagovoli v obilnem številu vdeležiti te prireditve. Čisti dobiček je namenjen društveni blagajni.

Vstopnice za odrasle 50c, in za otroke 15c.

Na svidenje!

Odbor.

Chicago, Ill. — Tako lepega večera, kakor je bil v nedeljo, še nismo imeli v Chicago v naši slovenski naselbini. Da bi pri kaki prireditvi do sedaj vladal tak bratski duh in tako lepa vzajemnost, kakor se je pokazala ta večer, tega pa še ne. Nihče, ki se je udeležil tega večera, ga ne bo pozabil. Naše možko društvo Najsvetejšega Imena je namreč priredilo družinski večer, na katerega je povabilo tudi naše društvo kr. mater, mladeniški klub sv. Štefana in dekliško Marijino društvo. Udeležba je bila tako številna, da jih veliko ni dobilo več prostora pri prostranih mizah, katere so naše matere in dekleta okusno okrasile in obložile z okusnimi jedili in krepili. Slavnostnega obeda se je udeležil tudi sodnik Hon. George Barrett, slavni odbornik nadškofijske jednote društva Najsv. Imena. Ko so se udeleženci nekoliko pokrepčali z jedjo in pijačo, je predsednik naše podružnice, Mr. Banič, otvoril drugi del večera z nagovorom, v katerem se je zahvalil udeležencem za tako obilno udeležbo in prosil g. sodnika, da bi nam spregovoril nekoliko besedi. Živahno aplavdiran je vstal gospod sodnik in v prekra-

snem govoru pojasnil pomen društva Najsvetejšega Imena. Pred vsem je izrekel svoje presenečenje, ko najde tako krásno zorganizirano župnijo, kakoršnih je malo. Gospod sodnik pozna ves razvoj naše župnije od prvega začetka do danes. Pa da bi naša župnija s tako malim začetkom zrastle do te višine, ne bi nikdar verjel. Pohvalil je naše društvo Najsvetejšega Imena, kot eno izmed najbolj delavnih v naši škofiji. Zlasti je pozdravljaj naš mladeniški klub svetega Štefana. V vsako župnijo tak mladeniški klub, pa se bodo mladeniški zločini med katoliškimi fanti zmanjšali za 75 odstotkov.

"Ko bi vi videli, kar jaz kot sodnik kriminalnega sodišča vidim vsak dan, ko bi bili priče toliko grenkih solz nesrečnih starišev, katerih sinovi pridejo pred me kot hudodelci, ko bi vi videli vse solze, ki jih pretočijo nesrečne katoliške matere, ker jih sinovi nečejo ubogati in se raje potikajo cele noči bogve kod, da ko bi vse to videli, potem vi vedeli, kaj pomenja za katoliškega fanta takle klub. Presenečen sem, ko ga najdem danes tukaj pri tej prireditvi. Dvajset let že hodim okrog po katoliških župnijah in navdušujem duhovnike in starše za takle klub, pa z žalostjo vidim, da ga še sedaj nimá vsaka katoliška župnija. Častitam Vam, da ga imate Enako je dekliško družbo, katere dolžnost naj bo, da bo pazila na fante, sevede v dobrem smislu.

Škoda, da nam prostor ne dopušča, ta prekrasni govor podati v celoti. Vsakdo je rekel, da je že samo ta govor bil vreden današnjega večera.

Nato je dal stoloraynatelj Mr. Banič besedo našemu g. župniku Rev. K. Zakrajšek, ki je burno pozdravljen nastopil. Vidno ginjen se je zahvaljeval vsem udeležencem za tako lepo udeležbo današnji večer. Povedal je v slovensčini vsebino govora g. sodnika in je posebno povdarjal, kako je v resnici sveta dolžnost vsakega katoliškega Slovenca v Chicago, da je član Najsvetejšega Imena. Ako ne rešimo za cerkev naše mladine, potem ni vredno, da en cent žrtvujemo za svojo cerkev in župnijo. Zato je tolike važnosti mladeniški klub. Svaril je navzoče župljane zlasti pred hinavskim šuntanjem in sčuvanjem nekaterih nasprotnikov cerkve in vere, ki celo kot "katoliški možje" skušajo podirati vse, kar se dobrega sežida v župniji. Zato je klical zlasti može na stražo!

Rev. J. Plaznik, slovenski župnik iz So. Chicago je pozdravljaj društvo Najsvetejšega Imena.

Mr. Banič je pojasnil važnost najsvetejšega imena glede naše mladine, zlasti naših pokvarjenih slabih mladeničev. Kako velikansko delo vrši ta organizacija, ki ima stalno nastavljenega zastopnika pri sodiščih, da skrbi za vso katoliško mla-

dino, ki pride pred sodišče.

Rev. Dr. Hugo, naš novodošli gospod-pater je nastopil z jako šaljivim govorom in je vzbudil toliko veselosti, da smo se vsi prisrčno nasmeljali. V svojem govoru je pa tudi podal poročilo o stanju Jugoslavije, kakor je sedaj. Primerjal jo je lepemu premoženju, katerega gospodar je pijanec. Jugoslavija ima slabega gospodarja. Le s strahom gledajo vsi pravi rodoljubi v prihodnost.

Mr. Račić, naš novi organist, je izražal zlasti željo, da bi se vsi dobri pevci zbrali v novem pevskem in dramatičnem društvu, ki ga namerava ustanoviti v petek večer. Povedal je, da je govoril doma veliko z raznimi poznavatelji našega časopisja, pa da so doma po vsej Sloveniji splošno prepričani, da je ravno "Edinost" najbolje urejevan list v Ameriki.

P. Jeronim je v šaljivem govoru povedal, kako je prišel v Ameriko. Tudi njegov govor je vzbudil živahno veselost.

Mr. Joe Merlak, predsednik mladeniškega kluba, je povedal o klubu svetega Štefana, da je v klubu vse v redu; naj toraj ne verjamejo starši in farani raznega govoričenja proti klubu. Tako govoričenje ima samo en namen: škoditi vplivu kluba.

Ko je naša mladina pod vodstvom Mr. Franka Šinkovec zapela nekoliko pesmi, se je zaključil uradni del večera. Dolgo so še ostali udeleženci skupaj v prijateljskem pogovoru.

Da, v resnici, ta večer se je pokazal nov duh v naši župniji. Tu se je pokazalo, da so naši nasprotniki dosegli ravno nasprotno, kar so želeli, da niso razbili naše edinosti, temveč nas še bolj zvezali skupaj, da se vedno bolj in bolj čutimo kot ena družina. Ta večer je pa tudi pokazal, kako velike važnosti so taki družinski večeri in želimo, da bi jih velikokrat priredila naša cerkvena društva.

Drugi dopisi pridejo radi pomankanja prostora šele prihodnjic na vrsto. Urednik.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinese te nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenamerimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINSWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.

POKLIČITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinje, kakor tudi pogrebne sprevođe. V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH

1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabi-
te vedno šte. Canal 5889."

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

Božični prazniki se bližajo. V tem času hote ali nehote bolj pogosto mislimo na svoje onkraj oceana.

Potovanje v stari kraj. Ako ste namenjeni potovati v stari kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas, da se odločite na orhod in si preskrbite parnik in drugo. Za ta slučaj, Vam naša trdka nudi točno in pošteno postrežbo. Najboljše priložnosti na razpolago so:

Parnik za Trst: 10. nov. Pannonia, — 18. nov. Belvedere, 3. dec. Argentina in 22. dec. President Wilson. To so vsi parniki, ki gredo direktno na Trst. (Ako pa hočete iti na Genova in potem z vlakom na Trst, kar Vam razne firme neodkrito ponujajo, Vam pa tudi mi lahko postrežemo.) Pišite po vozni red.

Parniki na Havre in Cherburg: 11. nov. Imperator, — 13. nov. La Lorraine, 20. nov. La Touraine, — 23. nov. Aquitania, — 25. nov. Caronia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La France, — 4. dec. Rochambeau, — 9. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 11. decembra La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

Iz starega kraja je že prišlo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, starišev, nevest, prijateljev itd., za katere je naša trdka napravila potrebne listine in jim poslala, oziroma preskrbela karte. Številna zahvalna pisma pričajo, da naša trdka stori za potnike toliko, kolikor se sploh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York in imajo sitnostj na Ellis Islandu, pa nas prosijo za pomoč. Treba je, da na to naprej mislite in si tako prihranite nepotrebne sitnosti in stroške. Ako ste toraj namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, potem je Vam in Vašemu potniku v korist, da naši trdki poverite tozadevne posle.

Posiljanje denarja. Ze od nekaj pošiljajo ameriški rojaki svojcem v stari kraj denarna darila za praznike, v tem večji meri pa bodo to storili sedaj, ko je v starem kraju potreba toliko večja. Tudi v tem slučaju Vam more biti naša trdka na razpolago. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na zaostaja naša trdka med najtočnejšimi.

Za nadaljna pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJSEK
70--9th Ave., New York, N. Y.

Od izdajateljcev "Vrtca in Angelčka" smo prejeli lanski letnik Angelčka. Lista Vrtec in Angelček sta zelo priporočljiva za našo Slovensko mladino. Tu notri najde mladina veliko poučnega, zabavnega in humorističnega čtiva. Vsem rojakom priporočamo da si naroče list Angelček. Naročnina stane za celo leto samo 10 kron kar je po sedanjem kurzu komaj 8c.

Naroča se pri:

Upravništvo "Vrtca in Angelčka."
Sv. Petra cesta, 80.

Ljubljana Jugoslavija.

PRIPOROČILO SLOVEN- CEM NA ELY, MINN.

—Slovenec na Ely naznačim da kandidiram v mestni odbor za "Aldermana". Kot davkoplačevalec bodem v prvi vrsti vedno delal za korist davkoplačevalcev in korist našega mesta.

Se Vam uljudneje priporočam da oddaste svoj glas dne 7. decembra svojemu rojaku.

Štefan Koval, Ely, Minn.

RAD BI ZVEDEL, za naslov mojega prijatelja John Kovačiča iz Žirov, Vas Brekavce.

Nahaja se nekje v Cleveland, Ohio. — Cenjene rojake prosim de če kateri ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ako pa sam čita te vrstice, naj mi piše na naslov:

Valentin Dolinar
604 — 10th St.
Waukegan, Ill.

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

Držite ta liniment pri roki.

Kadar trpite na revmatizmu, lumbagi, sciatici, neuralgiji, bolečih mišicah, otrpljenih členih, krčih in drugih zunanjih bolečinah, rabite samo

Severa's Gothardol

(preje Severovo Gothardsko olje) na mestu, kjer je bolečina, in ste lahko prepričani, da vam bo kmalu odleglo. Ta zanesljivi domišliniment je bil mišljen skozi štiri-deset let z največjim in zadovoljivim uspehom za odvrnitev lokalnih bolečin in odstranjenja oteklin. Naprodaj v vseh lekarnah. V dveh meh. 30c in 60c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KRIZARJI.

godovinski roman v štirih delih.
 Spisal: H. Sienkiewicz.
 Poslov.: Podravski.
 (Dalje.)

Matija je kar gorel radovednosti, hote poizvedeti vse iz ust samega sinovca, toda ta je samo mahal z roko ter odgovarjal na polovico, tretjega dne pa je tako oslavel, da se je moral vleči. Pokazalo se je, da je bil ranjen na levi strani, da je imel dve rebri zlomljeni, kar ga je močno oviralo pri dihanju in pri hoji. Vrh tega so se oglasile tudi bolečine, katere je trpel, ko ga je bil potlačil divji zuber, in končno je še močno oslavel vsled potovanja iz Spihova v Bogdanec. Vse to samo na sebi še ni bilo pregrozno, kajti bil je še mlad človek in pri tem krèpak kakor hrast, vendar ga je sedaj prevzela nakrat taka onemoglost, kakor bi mu jel ves napor, kolikor ga je že prenesel doslej, še le sedaj glodati kosti. Matija si je početkom mislil, da po dva-ali tridnevem počitku vse to preide, toda temu ni bilo tako. Tu ni pomagalo nobeno mazanje niti kadenje z zeliščem, ki ga je nabral domači ovčar, niti zdravila, ki jih je poslal duhovnik iz Krešnje. Zbišek je čimdalje bolj slabel ter bil čimdalje bolj truben in nemiren.

"Kaj ti je? Morda bi hotel kaj?" povprašuje stari viez.

"Nočem ničesar, meni je vsejedno!" je odgovarjal Zbišek.

Tako je minil dan za dnevom. Jagjenka se je spomnila, da Zbiška morda ne muči le bolezen, marveč da ima morda kako tajnost, ki ga muči, zato je jela prigovarjati Matijcu, naj ga vpraša, kaj bi utegnulo to biti.

Matija je takoj privolil, vsekako pa je nekoliko pomislil ter rekel čez nekaj časa:

"Morda bi to poprej povedal tebi"

Za boleznin in bolečine

PAIN-EXPELLER
 Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

Društvo Sv. Cirila in Metoda,
 št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 5. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojak! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik Josef Zakrajšek, podpredsednik John Jakšic, tajnik, John Vidervol, zapisnikar Jos. B. Zaversnik, blagajnik Anton Bašča, nadzorniki, Anton Kozelj, Anton Strniša, Viktor Kompare, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar, Vrtar, John Peterlin, Spreviditelj, Jos. Zakrajšek ml., Zastavonoša, Alojz Somrak.

Društvo zboruje vsako črugo nedeljo

DRUŠTVO SV. VIDA
 STEV. 25
 K. S. K. J

Ima svojo redno mesečno sejo na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi Ivorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.
 Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street., tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Jgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvu od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 500.00 ali 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 te lenske bol. podpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke. Mladinski oddelek od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000.00 plačevanje društvenih asos. pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preiskani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

ko je zrl za teboj, kamorkoli si se obrnila v sobi".

"Ali ste videli to?" vpraša Jagjenka.

"Če sem ti rekel, da je gledal, pa je gledal! Ali kadar te dolgo ni, se neprestano ozira v vrata. Vprašaj ga ti".

"Pri tem je tudi ostalo. Vsekako pa se je pokazalo, da se Jagjenka ne drzne storiti tega. Ko bi prišlo do tega, da bi povprašala, je vedela, da bi morala ovoriti o Danuški in o biškovi ljubezni do pokojnice, toda te besede niso mogle priti čez njene ustnice.

"Vi ste bolj zvit in izkušen", je rekla Matijcu, "spregovorite z njim vi, jaz ne morem".

Matija je zato hote ali nehote sklenil, da ga povpraša. Nekega jutra, ko se mu je zdel Zbišek nekoliko bolj svež nego drugokrat, je pričel z njim razgovor.

"Glavač mi je povedal, da si celo kopico pavovih peres položil na rakev v Spihovu", mu je dejal.

Zbišek, ki je imel oči vprte v strop, kamor je, ker je ležal na hrbtu, vpiral oči, je pokimal z lavo v znamenje, da je res tako.

"Gospod Jezus ti je dal srečo, kajti na vojni se dobi poprej prostaka nego viteza. "Knehtov" utegneš že pobiti, kolikor hočeš, toda za vitezom se je treba dobro ogledati. Tako so ti sami ležli pod meč?"

"Pozval sem jih nekoliko na dvoboj na poteptanih tleh, a enkrat so me obkoljili v bitki", odvrne leno mladenič.

(Dalje prihodnjic.)

ŠEST RESNIC.

1.—Če hočemo izvedeti natančna poročila, kaj se dogodi po naših slovenskih mežnarjih v Ameriki — tedaj se obrnimo na Petra Zgago.

2.—Če hočemo, da bomo pri pošiljanju denarja v staro domovino plačevali višje svote kakor kje drugje, — tedaj se zatecimo k Sakserjevemu ateju.

3.—Če hočemo imeti v hiši tak list, ki bo čez noč spreminjal barvo, to je: danes pobijal stvar, ki jo je včeraj vneto zagovarjal, — tedaj si naročimo "Glas Naroda", ki spreminja nazore kakor "movies machine" slike v gledaliču.

4.—Kdor želi vedeti, kateri zakon je boljši, civilni ali cerkveni, — naj vpraša new-yorškega bankirja, ki je že oba poizkusil.

5.—Kdor hoče duhati smrdljivo nojnico, naj povoha kolono Petra Zgaga! Dihurjeva luknja ni nič proti Peterčkovi zalogi žurnalističnih dišav.

6.—Kdor izmed katoličanov želi oljupati v svojo lastno skledo in se suvati v nos s svojo lastno pestjo, — naj hitro naroči list, ki ga urejuje Pe-Terček Zgaga.

Rešitev zastavic za nagrado.

Pred-mesecem dni smo razpisali posebne nagrade za rešitev petnajst uganjk, katere smo polagoma prinašali po tri na enkrat v listu "Edinosti."

Kakor je razvidno iz celotnega poročila, se je tekme za nagrado lotilo več naših cenjenih naročnikov. Toda le malo jih je vstrajalo do konca.

Rešitev zastavic je ta le:

1. Vrtil se vrtil pa nič ne hrušči. Ti z njim se vrtil pa za to nič ne veš.
 Odgovor: Svet.

2. Konjtra v ojek rav asepa ase.
 Odgovor: Konj travo je, krava se pa pase.

3. Skakalnica je bila:
Edinost je najboljši katoliški slovenski delavski list v Ameriki.

4. Neki oče ica dvakrat po šest sinov. Vsaki-teh sinov ica 30 otrok. In vsak otrok in a pol lico belega in pol lica črnega. In nobeden ne živi dalj, kakor 24 ur. — Kaj je to?
 Odgovor: Leto. dvanajst mesecev, trideset dni, dan in noč.

5. Janez ga ima spredaj. Alojzij ga ima zadaj. Matevž ga nikdar ni imel. Benjamin ga ima sredi. Naš oče ga nikdar ne bode imel. Jurij ga ima pa spredaj in zadaj. — Kaj je to?
 Odgovor: Črka "j".

6. Kaj naredi iz bika bilko?
 Odgovor: Črka "q".

7. Kaj je v nebesih v peklju?
 Odgovor: Črka "e".

8. Bingel, bongel, bom, bom. Če ti nisem ti pa bom.
 Odgovor: Zvon.

9. V vodi biva riba ni. Po zraku leta, ptica ni. Pod zemljo rije, pa krt ni.
 Odgovor: Vodena kaplja.

10. Drl se je, da so ga vsi ljudje na svetu slišali.
 Odgovor: Osel v Noetovi barčki.

11. Kje se pečenke le na eni strani peko?
 Odgovor: Kjer na drugi strani hiš ni.

12. Kedaj je nos pod nogami?
 Odgovor: Kadar muha sede nanj.

13. Zemlja ga rodi, ogenj oživi.

Pobiranje davkov na Irskem je negotova stvar, pravi vlada. Zato je pa smrt toliko bolj gotova.

Nekateri huholednik se zelo keša, pa ne ker je storil zločin, temveč zakaj se je dal vjeti.

voda umori, in zrak okameni.
 Odgovor: Apno.

14. Beri nazaj, beri naprej vode ogromne dobil boš vselej.
 Odgovor: Potop.

15. Po noči bdi, po dnevi spi, svoja čreva je in svojo kri pije.
 Odgovor: Petrolejska svetilka.

Rešitev uganjk so poslali:

Prve: H. Peterlin, Cleveland O. — Math Kunch, Pittsburgh, Pa. — Terezija Pistotnik, Cleveland, O. — Kristina Serdoch, Brooklyn, N. Y. — Frances Peterlin, Cleveland, O. — Mary Janesh, Chicago, Ill. — John Udovich, Sheboygan, Wis. — M. Kure, Chicago, Ill. — Andrej Tomec, Johnstown, Pa. — John Rejc, Leask, Sask. Canada. — Barbara Globočnik, Chisholm, Minn. — Leo Kunst, Waukegan, Ill. — Katarina Petrovčič, Eveleth, Minn.

Druge: Valentin Mavko, Cleveland, O. — Leo Mladič, Chicago, Ill. — Terezija Pistotnik, Cleveland, O. — Mary Sirtosky, Steelton, Pa. — Kristina Serdoch, Brooklyn, N. Y. — John Udovich, Sheboygan, Wis. — Andrew Tomec, Johnstown, Pa. — Fany Kocjanič, Mill, Pa. — John Rejc, Leask, Sask. Canada. — Tony Intihar, Ely, Minn. — Leo Kunst, Waukegan, Ill. — P. Grill, Chicago Ill.

Tretje: Terezija Pistotnik, Cleveland, O. — Kristina Serdoch, Brooklyn, N. Y. — Leo Kunst, Waukegan, Ill. — V. Mavko, Cleveland,

VAŠE PRIJATELJE DOBITE HITRO

iz starega kraja ako se obrnete na nas.

Imamo svojo podružnico v Ljubljani katera da našim potnikom vsa pojasnila da lahko dobijo svoje potne liste ter jim preskrbi TOČNO PROSTORE NA PARNIKIH.

Prepričani smo da boste zadovoljni z našo postrelbo.

ŠTRUKEL & HORAK

European Trading & Export Co.
 88 — 9th Avenue,
 New York, N. Y.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET SHEBOYGAN, Wis.
 Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

ROJAKI

Ki želite dobiti sorodnike iz starega kraja, pišite nam za pojasnila, ki jih damo vsakemu popolnoma brezplačno..

VARNO IN ZANESLJIVO

POŠILJAMO

... Denar v stari kraj najhitreje in najceneje.
ROJAKOM! Ki žele potovati v stari kraj, preskrbimo potne liste.

IZVRŠUJEMO VSA NOTARSKA DELA:

MICHAEL ŽELEZNIKAR

Notary Public

VSA PISMA NASLAVLJAJTE NA:
 "EDINOST" 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

"KOLEDARJI."

CENJENIM ROJAKOM širom Amerike naznanjam, da imam v zalogi 8 tisoč velikih stenskih "KOLEDARJEV" za leto 1921, kateri bodo zelo primerni in pravi okrasen za vsako hišo in družino, kakor tudi za poslati jih v staro domovino.

Ko sem se nahajal doma v domovini, sem videl v mnogih krajih moje koledarje od lanske pošiljatve. Doma nimajo koledarjev in ako jim pošljete veliki Ameriški stenski koledar, jim s teh naredite veliko veselje. —

— Letošnji koledarji so eno izmed najboljših kar sem jih še kdaj imel. Pri tem da so 20 x 28, inčev (palcev) veliki, so iz finega papirja, in imajo še posebej dnevna vremenska poročila, in z besedami označene dneve državnih praznikov in drugih zgodovinsko-vажnih dnevo Zdruzenih Držav. Na koledarju je tudi slika starca in starke s pesmico v slovenskem in angleškem jeziku, ki je prmerina vsebna in olepšava koledarjem. — Za 25 centov komad pošljem s poštino vred, bodi si v Ameriki ali v staro domovino.

Posljite takoj po vzorce in naročite si koledarje v pravem času za v staro domovino. Denar pošljite vselej na:

ANTON GRDINA
 1053 E. 62nd St. Cleveland, O.